

El canvi social i la globalització

Codi: 101144
Crèdits: 6

2024/2025

Titulació	Tipus	Curs
2500262 Sociologia	OB	3
2503778 Relacions Internacionals	OB	3

Professor/a de contacte

Nom: Francesc Xavier Rambla Marigot

Correu electrònic: xavier.rambla@uab.cat

Equip docent

Francesc Muñoz Pradas

Roser Nicolau Nos

Carlos-Eric Delclos Gomez-Moran

Idiomes dels grups

Podeu consultar aquesta informació al [final](#) del document.

Prerequisits

Els criteris generals oficials.

Objectius

El curs analitza les relacions internacionals des d'una perspectiva sociològica. Fa servir, sobretot, teories del canvi social, sobre el desenvolupament internacional i sobre la globalització. Inclou també elements de demografia per comprendre la relació entre el desenvolupament internacional i les condicions de vida de la població.

Competències

- Sociologia
- Analitzar problemes derivats de l'aplicació de polítiques públiques i de situacions de conflicte reconeixent la complexitat dels fenòmens socials i de les decisions polítiques que afecten la democràcia, els drets humans, la justícia social i el desenvolupament sostenible.

- Aplicar els conceptes i els enfocaments de la teoria sociològica, especialment les explicacions de les desigualtats socials entre classes, entre gèneres i entre grups ètnics, a la posada en pràctica de les polítiques públiques i a la resolució de les situacions de conflicte.
- Avaluar la qualitat del propi treball.
- Buscar fonts documentals a partir de conceptes.
- Demostrar que es comprenen els enfocaments de la teoria sociològica, així com els diversos vessants, interpretacions i el context històric.
- Demostrar que es comprenen les anàlisis de l'estructura social, especialment les explicacions de les desigualtats entre classes socials, entre gèneres i entre majories i minories ètniques més comunes en les ciències socials.
- Demostrar que es comprenen les anàlisis dels fenòmens socials presentades en llengua anglesa, i observar-ne els punts forts i febles.
- Descriure els fenòmens socials de manera teòricament rellevant i tenint en compte la complexitat dels factors implicats, de les seves causes i dels seus efectes.
- Desenvolupar estratègies d'aprenentatge autònom.
- Gestionar el propi temps: planificar l'estudi propi, gestionar la relació amb un tutor o tutora o un assessor o assessora, i establir i complir els terminis adequats per a un projecte de treball.
- Respectar la diversitat i la pluralitat d'idees, persones i situacions.

Relacions Internacionals

- Analitzar casos i fenòmens de l'esfera internacional i interpretar textos polítics diversos fent servir les teories polítiques contemporànies.
- Analitzar l'estructura i el funcionament de les institucions i organitzacions internacionals (polítiques, econòmiques, de seguretat i militars, mediambientals, de desenvolupament i ajuda d'emergència), tant a l'àmbit universal com al regional, amb particular èmfasi en la Unió Europea, a partir de casos reals i/o simulats.
- Aplicar tècniques d'anàlisi quantitatives i qualitatives als processos de recerca.
- Argumentar i establir relacions de causalitat plausibles, a partir de dades i de metateories, i establir formes de validar-o refutar-les.
- Diferenciar les principals teories de les relacions internacionals i els seus diversos camps (teoria internacional, conflictes i seguretat, organitzacions internacionals, economia política internacional, etc.) per aplicar-los a la pràctica professional.
- Identificar fonts de dades i fer recerques bibliogràfiques i documentals rigoroses.
- Que els estudiants hagin demostrat que comprenen i tenen coneixements en una àrea d'estudi que parteix de la base de l'educació secundària general, i se sol trobar a un nivell que, si bé es basa en llibres de text avançats, inclou també alguns aspectes que impliquen coneixements procedents de l'avantguarda d'aquell camp d'estudi.
- Que els estudiants puguin transmetre informació, idees, problemes i solucions a un públic tant especialitzat com no especialitzat.
- Que els estudiants sàpiguen aplicar els coneixements propis a la seva feina o vocació d'una manera professional i tinguin les competències que se solen demostrar per mitjà de l'elaboració i la defensa d'arguments i la resolució de problemes dins de la seva àrea d'estudi.
- Que els estudiants tinguin la capacitat de reunir i interpretar dades rellevants (normalment dins de la seva àrea d'estudi) per emetre judicis que incloguin una reflexió sobre temes destacats d'índole social, científica o ètica.
- Utilitzar les diferents eines d'anàlisi del sistema internacional contemporani, i dels seus subsistemes funcionals i regionals o geogràfics.

Resultats d'aprenentatge

1. Aplicar els diferents enfocaments teòrics a l'anàlisi del sistema internacional i dels seus subsistemes i a la política internacional europea.
2. Aplicar els diferents enfocaments teòrics, amb aproximació constructivista, a l'actuació de les organitzacions internacionals.
3. Aplicar la varietat de lectures ideològiques de la desigualtat a un país que no sigui Espanya.
4. Aplicar tècniques d'anàlisi quantitatives i qualitatives als processos de recerca.
5. Argumentar i establir relacions de causalitat plausibles, a partir de dades i de metateories, i establir formes de validar-o refutar-les.

6. Avaluar la qualitat del propi treball.
7. Buscar fonts documentals a partir de conceptes.
8. Comparar aquestes explicacions en diferents països.
9. Comparar els diferents enfocaments teòrics sobre l'estructura social.
10. Definir els conceptes més comuns utilitzats per explicar les desigualtats.
11. Definir els conceptes necessaris per entendre l'estructura social.
12. Definir i relacionar els principals conceptes analítics de les relacions internacionals amb el procés d'integració europeu.
13. Definir les implicacions dels principals debats sociològics sobre l'estructura social.
14. Demostrar que es comprenen les anàlisis dels fenòmens socials presentades en llengua anglesa, i observar-ne els punts forts i febles.
15. Desenvolupar estratègies d'aprenentatge autònom.
16. Desenvolupar i aprofundir el coneixement històric, teòric i conceptual sobre els orígens, les relacions externes i els processos polítics de la Unió Europea (UE).
17. Entendre el procés de la integració política europea en el context de la Guerra Freda.
18. Expressar els debats al voltant d'aquests enfocaments, pel que fa a l'estructura social.
19. Gestionar el propi temps: planificar l'estudi propi, gestionar la relació amb un tutor o tutora o un assessor o assessora, i establir i complir els terminis adequats per a un projecte de treball.
20. Identificar fonts de dades i fer recerques bibliogràfiques i documentals rigoroses.
21. Identificar i analitzar diferents fonts d'informació sobre les relacions internacionals de la UE.
22. Identificar les implicacions d'aquests enfocaments per entendre l'estructura social.
23. Identificar-ne la validesa per explicar la realitat social d'Espanya i de Catalunya.
24. Que els estudiants hagin demostrat que comprenen i tenen coneixements en una àrea d'estudi que parteix de la base de l'educació secundària general, i se sol trobar a un nivell que, si bé es basa en llibres de text avançats, inclou també alguns aspectes que impliquen coneixements procedents de l'avantguarda d'aquell camp d'estudi.
25. Que els estudiants puguin transmetre informació, idees, problemes i solucions a un públic tant especialitzat com no especialitzat.
26. Que els estudiants sàpiguen aplicar els coneixements propis a la seva feina o vocació d'una manera professional i tinguin les competències que se solen demostrar per mitjà de l'elaboració i la defensa d'arguments i la resolució de problemes dins de la seva àrea d'estudi.
27. Que els estudiants tinguin la capacitat de reunir i interpretar dades rellevants (normalment dins de la seva àrea d'estudi) per emetre judicis que incloguin una reflexió sobre temes destacats d'índole social, científica o ètica.
28. Relacionar aquests debats generals amb els seus supòsits epistemològics i deontològics.
29. Relacionar les definicions i les explicacions de la desigualtat amb els debats teòrics i metodològics generals.
30. Respectar la diversitat i la pluralitat d'idees, persones i situacions.
31. Utilitzar els enfocaments teòrics i metateòrics per analitzar l'impacte de la globalització en la seguretat, l'economia i la societat, tant a escala transnacional i estatal com en les diferents organitzacions internacionals.
32. Valorar casos concrets de canvi i de continuïtat en el sistema internacional, en els principals subsistemes regionals (europeu, americà, asiàtic) i en els subsistemes econòmic i de seguretat.

Continguts

1. L'emergència de la governança global.
2. L'Índex de Desenvolupament Humà: ingrés, salut i educació dels homes i les dones.
3. Transformacions socio-econòmiques.
4. Globalització política.
5. Globalització econòmica.
6. La globalització i les desigualtats de classe i gènere.

Activitats formatives i Metodologia

Títol	Hores	ECTS	Resultats d'aprenentatge
Tipus: Dirigides			
Classes teòriques	24	0,96	8, 13, 14, 29, 28
Seminari sobre el desenvolupament en un país (professorat Demografia, matí)	15	0,6	3, 14, 15, 29, 30, 7, 6
Seminari sobre lectures i estudis de cas	15	0,6	3, 8, 13, 14, 15, 29, 28, 30, 6
Tipus: Supervisades			
Activitats d'avaluació	7	0,28	6
Tutories	15	0,6	14, 15, 7, 6, 19
Tipus: Autònomes			
Anàlisi	24	0,96	1, 2, 8, 13, 14, 16, 15, 30, 7, 6, 27, 19, 24, 31
Lectura, estudi, reflexió teòrica (preguntes sobre lectures i assaig)	43	1,72	3, 8, 13, 14, 15, 29, 28, 6, 19

L'assignatura s'organitza a partir de tres estructures d'aprenentatge:

- En primer lloc les classes magistrals, adreçades a l'aproximació i emmarcament dels conceptes teòrics centrals i el debat de continguts.
- En segon terme, els seminaris de revisió de lectures sobre els principals aspectes del temari i d'aprofundiment i discussió dels mateixos.
- Per últim, els seminaris de demografia, on es proporcionaran eines d'anàlisi demogràfic per a abordar el desenvolupament. Es tracta d'una assignatura presencial, que serà complementada amb aportacions de la professora a través del campus virtual.

Nota: es reservaran 15 minuts d'una classe, dins del calendari establert pel centre/titulació, per a la complementació per part de l'alumnat de les enquestes d'avaluació de l'actuació del professorat i d'avaluació de l'assignatura/mòdul.

Avaluació

Activitats d'avaluació continuada

Títol	Pes	Hores	ECTS	Resultats d'aprenentatge
Anàlisi demogràfica del desenvolupament a un país	40	3	0,12	1, 2, 4, 3, 9, 8, 12, 13, 10, 11, 14, 16, 15, 32, 18, 21, 20, 22, 23, 29, 28, 30, 7, 26, 6, 27, 25, 19, 24, 17, 5, 31
Escriure un assaig sobre la globalització	30	2	0,08	1, 2, 4, 3, 8, 12, 13, 10, 14, 16, 15, 32, 20, 29, 28, 30, 7, 26, 6, 27, 25, 19, 24, 5
Preguntes sobre lectures	30	2	0,08	1, 2, 4, 3, 9, 8, 12, 13, 10, 11, 14, 16, 15, 32, 18, 21, 20, 22,

Aquesta assignatura es regeix per un sistema d'avaluació contínua. No obstant això, els estudiants podran fer una prova única de recuperació d'acord amb unes determinades condicions:

- L'estudiant aprova l'assignatura si supera l'avaluació contínua, formada per tres activitats: demografia (40%), assajos sobre lectures (30%) i treball sobre globalització (30%). Els estudiants comptaran amb el seguiment del professorat per fer aquestes activitats, el qual com a mínim consistirà a comentar la seva feina en seminaris o en tutories. Per aprovar l'avaluació contínua, cal que l'estudiant hagi lliurat totes les activitats, n'hagi aprovat almenys dues, i hagi obtingut una mitjana igual o superior a 5.
- L'estudiant haurà de fer la recuperació per aprovar si ha completat almenys dues activitats i ha obtingut una nota entre 3.5 i 4.9, i també, si ha suspès més d'una activitat (encara que la seva mitjana sigui igual o superior a 5). En canvi, no podrà fer la prova de recuperació, i suspensarà tota l'assignatura, l'estudiant que no hagi obtingut una mitjana de 3.5 o no hagi presentat almenys dues de les tres activitats de l'avaluació contínua.
- Es donarà per suspesa l'assignatura, sense opció de recuperació, si la mitjana de totes les activitats és inferior a 3.5 o l'estudiant no ha fet dues activitats.

La prova única de recuperació és basarà en les tres activitats de l'avaluació contínua (lectures, treball i exercicis de demografia). Cadascun dels dos grups de docència (matí o tarda) anunciarà amb prou antelació el mode de la prova (presencial o en línia). Tant en un cas com l'altre, la data de l'examen o del lliurament coincidirà amb el dia que la Facultat fixi com a data de recuperació per a l'assignatura. Per aprovar-la, serà imprescindible respondre'n totes les preguntes. La nota de la recuperació substituirà totes les notes de l'avaluació continuada i no podrà ser superior a 5.

Les persones que repeteixen l'assignatura s'han de posar en contacte amb els professors durant la primera setmana de curs.

Les persones que optin per l'opció d'avaluació única lliuraran tots els seus treballs el dia fixat per la facultat per a l'examen oficial. El professor publicarà les dates de les classes teòriques i seminaris d'assistència obligatòria al Campus Virtual de la UAB.

La qualificació final serà no avaluable si un/a estudiant ha entregat tasques que corresponen a menys del 40% de la nota final.

Bibliografia

Bibliografia més rellevant

Les lectures obligatòries consistiran en una selecció d'aquests textos.

Acemoglu, Darun and Robinson, James A. (2019) Rents and economic development: the perspective of Why Nations Fail. *Public Choice* (2019) 181:13-28.

Benavot, A. and Resnik, J. (2007) Lessons from the Past: A Comparative Socio-Historical Analysis of Primary and Secondary Education. In: A. Benavot, J. Resnik and J. Corrales (ed) *Global Educational Expansion. Historical Legacies and Political Obstacles*. Cambridge (MA): American Academy of Arts and Science.

Castells, M. (2000). *Toward a Sociology of the Network Society*. *Contemporary Sociology*. 29(5): 693-699.

Cobo Bedia, Rosa (2016) "Globalización, desigualdades y género. ¿Son inevitables?" *Gaceta sindical: reflexión y debate*, 26: 141-153. <https://www.ccoo.es/1030f910b0faf5bff3a3e7d94317c0e2000001.pdf>

Dryzek, J. (2012). *Global Civil Society: The Progress of Post-Westphalian Politics*. *Annual Review of Political Science*, 15: 101-119.

Evans, P. (2004) "Development as Institutional Change: The Pitfalls of Monocropping and the Potentials of Deliberation", *Studies in Comparative International Development*, 38(4): 30-52.

Heller, P.; & Evans, P. (2010) Taking Tilly south: durable inequalities, democratic contestation, and citizenship in the Southern Metropolis. *Theory and Society*. 39(3/4): 433-450.

Evans, P. and Heller, Patrick (2019) *The state and development*. Oxford: Oxford University Press.

Fogel, R. W. (2004) Health, nutrition and economic growth. *Economic Development and Cultural Change* 52(3), pp. 643-658

Jeremic, V. and Sachs, John D. (2014) The United Nations in the Age of Sustainable Development. *The Economic and Social Review*, 45(2): 161-188.

Kuhn, R. (2010). Routes to Low Mortality in Poor Countries Revisited. *Population and Development Review*. 36(4): 655-692.

Lakhani, T.; Kuruvilla.; & Avgar, A. (2013) From the Firm to the Network: Global Value Chains and Employment Relations Theory. *British Journal of Industrial Relations*. 51(3): 440-472.

Mallard, Gregory and McGoey, L. (2018) Strategic ignorance and global governance: an ecumenical approach to epistemologies of global power, *British Journal of Sociology*, 69(4).

Meyer, John W. (2010) World Society, Institutional Theories, and the Actor, *Annual Review of Sociology*, 16: 1-20

Mikler, John (2013) *The Handbook of Global Companies*. New Jersey (USA): John Wiley and Sons Ltd.

Piketty, Thomas and Saez, Emmanuel (2014) Inequality in the long run, *Science*, 344 (6186): 838-842.

Razavi, S. (2007) The Return to Social Policy and the Persistent Neglect of Unpaid Care. *Development and Change*. 38(3): 377-400.

Scholte, Johan A. (2014). Reinventing global democracy. *European Journal of International Relations*, 20(1): 3--28

Valenduc, Gérard ; Vendramin, Patricia (2017) "Digitalisation, between disruption and evolution". *Transfer: European Review of Labour and Research*, 23 (2) : 121-135

Walby, Sylvia (2013) Finance versus Democracy? *Theorising Finance in Society, Work, Employment and Society*, 27(3): 489-507

Waltz, Kenneth (2000) Structural Realism after the Cold War, *International Security*, Vol. 25, No. 1 (Summer, 2000), pp. 5-41.

Wallerstein, Immanuel (2000). Globalisation or the age of Transition? Long-term view of the trajectory of the world system. *International Sociology*. 15(2): 249-265.

Bibliografia de referència general

Appadurai, Aarun (2001) *Globalization*. Durham: Duke University Press.

Bauman, Zygmunt (2000) *Globalization: the Human Consequences* London: Polity.

Castells, Manuel (1997-8) *La era de la información* 3 vols Madrid: Alianza.

Enloe, Cynthia (2004) *Margins, Silences, and Bottom Rungs: How to Overcome the Underestimation of Power in the Study of International Relations*. In: Enloe, C. *The Curious Feminist. Searching for Women in the New Age of Empire*. Berkeley: University of California Press.

Evans, P.B.; Rueschemeyer, D.; Skocpol, Th. (1985) *Bringing the state back in*. Cambridge: Cambridge Univ Press.

Hall, P.A.; Taylor, R. C. R. (1996) Political Science and the Three Institutionalisms. *Political Studies*, XLIV: 936-957.

Held, D. (2007) *Globalization theory: approaches and controversies*. Malden: Polity.

Inglehart, R. (2005) *Modernization, Cultural Change and Democracy. The Human Development Sequence*. Cambridge: Cambridge University Press.

Kaplinsky, Raphael (2008). What Does the Rise of China Do for Industrialisation in Sub-Saharan Africa? *Review of African Political Economy*, 35(115) pp. 7-22.

Martinussen, J. (2003) *Society, State and Market: a guide to competing theories of development* London: Zed Books.

North, Douglass, John Joseph Wallis, Steven B. Webb and Barry R. Weingast (2011) Limited Access Orders: Rethinking the Problems of Development and Violence, *Journal of Economic Literature* (Stanford University), Codes O-1, H-1, P-5, 19 page

Paus, E. (2012). Confronting the Middle Income Trap: Insights from Small Latecomers. *Studies in Comparative International Development*. 47(2): 115-138.

Santos, Boaventura S. (2005) *El milenio huérfano*. Madrid: Trotta.

Sassen, S. (2006) *Territory, authority, rights: from medieval to global assemblages*. Princeton: Princeton Univ Press.

Sassen, S. (2007) *Una sociología de la globalización*. Buenos Aires: Katz.

Sen, Amartya (2001) *Development as freedom*. Oxford: Oxford Univ Press. (en esp: 2000, *Desarrollo y Libertad*. Madrid: Planeta).

Sklair, L. (1997) "Social movements for global capitalism: the transnational capitalist class in action", *Review of International Political Economy*, 4(3), pp. 514-538.

Stiglitz, J. (2010) "The Financial Crisis of 2007-2008 and its Macroeconomic Consequences," in Time for a Visible Hand: Lessons from the 2008 World Financial Crisis, (S. Griffith-Jones, J.A. Ocampo, and J.E. Stiglitz, eds.), Initiative for Policy Dialogue Series, Oxford: Oxford University Press, 2010, pp. 19-49

Tarrow, S. (1997) El Poder en movimiento: los movimientos sociales, la acción colectiva y la política Madrid: Alianza.

Tilly, Ch. (1991[1984]) Grandes estructuras, procesos amplios, comparaciones enormes Madrid: Alianza.

Walby, S. (2009) Globalization and inequalities: complexity and contested modernities. London: Sage.

Programari

No es farà servir un programari específic

Llista d'idiomes

Nom	Grup	Idioma	Semestre	Torn
(SEM) Seminaris	1	Anglès	primer quadrimestre	matí-mixt
(SEM) Seminaris	10	Anglès	primer quadrimestre	matí-mixt
(SEM) Seminaris	51	Espanyol	primer quadrimestre	tarda
(SEM) Seminaris	510	Espanyol	primer quadrimestre	tarda
(TE) Teoria	1	Anglès	primer quadrimestre	matí-mixt
(TE) Teoria	51	Espanyol	primer quadrimestre	tarda